

Како сакаме да ја дочекаме староста?

Кампања за подобро општество за старите и младите

Никогаш не е доцна... за активна старост

Европската година на активно стареење и солидарност меѓу генерациите е единствена можност заедно да ги прославиме и искористиме искуството, мудроста и многубројните останати квалитети со кои постарите граѓани придонесуваат за општеството. Европската година не поттикнува да размислуваме поинаку за постарите луѓе, за кои имаме претстава дека се товар на општеството, фокусирајќи се на потенцијалите и можностите, а не на негативните страни и пречките. Ние имаме потенцијал за поактивен и исполнет живот во секое доба, коишто треба да бидат искористени за наше добро, и за доброто на општеството како целина. И Европа со постаро население изобилува со можности!

Премостување на генерацискиот јаз во училиштата

Од 2009 година, Европа започна да го прославува 29-ти април Европскиот ден на солидарност меѓу генерациите. Во 2012 година, во фокусот на овој настан се разговорите меѓу учениците и постарите лица за тоа што значи стареењето и како младите и постарите луѓе можат заедно да соработуваат за подобар живот. Околу 29-ти април, сите училишта во Европа се поканети да ги отворат вратите од своите училници за постарите генерации и да откријат како дијалогот меѓу генерациите може да придонесе за подобрување на образованието.

Споделете го своето искуство за стареењето, раскажете ја својата приказна!

Во текот на 2012 година, животните приказни и сведоштвата на граѓаните од ЕУ од сите генерации ќе бидат објавени и споделени на интернет-страницата на Европскиот ден. Особено сме заинтересирани да прикажеме како постарите лица можат да ги поддржат младите и да го подобраат односот меѓу различните генерации.

Награди за посебни достигнувања

Во 2012 година не завршуваат нашите напори за градење подобро општество за постарото население. Но крајот од Европската година ќе биде момент за сублимирање на дотогашните достигнувања на разните учесници. Најголемите достигнувања во областа на активното стареење и солидарност меѓу генерациите ќе бидат наградени на посебна свеченост. Потрудете се Вашите достигнувања да бидат забележани!

Останете во контакт!

Интернет-страницата е централно собиралиште на Европската година на активно стареење и солидарност меѓу генерациите. Таму ќе најдете детални информации за сите заложби и иницијативи кои се преземаат, а кои имаат за цел да поттикнат активно стареење во Европа, како и вести, настани и инспиративни меѓугенерациски стории. Кликнете на „вклучете се“ ('get involved') за да им раскажете на другите за своите активности. Станете партнер на Европската година, со тоа што ќе го користите логото во Вашите активности!

Вклучете се

Во текот на Европската година, ќе се одржат настани и активности во сите 27 земји-членки, вклучително и Исланд, Лихтенштајн и Норвешка. Овие земји се прикажани на мапата на интернет-страницата. Дознајте повеќе за настаните во ваша близина, за националниот координатор во вашата земја и за организациите кои работат во областа на активното стареење и солидарност меѓу генерациите на:

www.active-ageing-2012.eu

© Европска комисија, 2012. Каталогски број: МК-31-12-583-МК-С ISBN-13: 978-92-9238-061-8 DOI: 10.2871/23662

Населението стареее, старееме и ние

Во Европската Унија постои нагорен тренд на стареење на населението. Оваа демографска промена е неизбежна последица од големите достигнувања во нашите општества - стапката на смртност е значително намалена, а оттаму и животниот век е сè подолг.

16%
2010
30%
2060

Просечната возраст на жителите на Европската Унија е 39,8 години (според Евростат), но до 2060 година просечната возраст на жителите на ЕУ ќе биде 47,2 години. Речиси 30% од вкупното население на ЕУ ќе биде составено од лица со над 65 години (во 2010 година, овој процент изнесуваше 16%).

За неколку години бројот на работоспособното население на ЕУ ќе се намали, додека населението со над 65 години ќе продолжи да се зголемува за два милиони луѓе годишно. До 2060 година, би можело да има една постара личност (над 65 години) на секои две лица на работоспособна возраст.

Во Европа со значителен број постаро население, ќе постојат повеќе различни предизвици за: пазарот на трудот, нашите здравствени системи и животниот стандард по пензионирањето. Многумина стравуваат дека животот за постарите лица ќе биде отежнат; други очекуваат постарите лица да се грижат за сопствените интереси и да наметнат тежок товар на помладите генерации.

Дали навистина треба да стравуваме за иднината на нашите општества кои се сè повеќе составени од постаро население? Дефинитивно не треба да стравуваме, доколку го негуваме своето здравје, доколку создадеме повеќе можности на пазарот на трудот за постарите работници; доколку останеме активни членови во нашата заедница; и доколку можеме да живееме во средина каде староста не значи зависност од другите - накратко, доколку „активното стареење“ стане реалност за сите нас. Ајде да се потрудиме да обезбедиме можност да останеме здрави, активни и самостојни додека ја дочекуваме староста!

Европската година на активно стареење и солидарност меѓу генерациите 2012

ја подига свеста за придонесот на постарите лица во општеството и начините за поддршка на овие активности. Со обележувањето на Европската година се охрабруваат и поттикнуваат креаторите на политики и клучните актери на сите нивоа да преземаат активности со цел да се создадат подобри можности за активно стареење и зајакнување на солидарноста меѓу генерациите.

Активно стареење: Што значи тоа?

Активно стареење значи стареење во добро здравје и како активен член во општеството, притоа чувствувајќи поголема исполнетост на работното место, поголема посамостојност во секојдневието и поголема вклученост како граѓани. Без разлика на нашата возраст, сè уште можеме да бидеме дел од општеството и да имаме поквалитетен живот. Предизвикот е да го искористиме огромниот потенцијал којшто го поседуваме дури и во повозрасното доба. Европската година цели кон промовирање на активното стареење во три области:

Вработување

Како што се зголемува животниот век во Европа, така расте бројот на старосни пензии, меѓутоа многумина стравуваат дека нема да можат да останат на своите работни места или да најдат друга работа, сè додека не добијат право на пристојна пензија и не се пензионираат. На постарите работници треба да им дадеме подобри можности на пазарот на трудот.

- Доживотно учење и стекнување нови вештини
- Здрави работни услови
- Стратегии за работа според возраста во компаниите
- Пренесување на искуствата
- Услуги за вработување на постарите лица кои бараат работа
- Без дискриминација според возраст
- Даночни системи/ системи на надоместоци кои одговараат на работниците

Учество во општеството

Пензионирањето не значи и неактивност. Придонесот на постарите лица во општеството како негуватели на други, обично на нивните родители, сопружници или внуци честопати се занемарува, како и нивната волонтерска активност. Европската година има за цел да го препознае и истакне придонесот на постарите лица во општеството и да создаде подобри услови за нив.

- Сигурни приходи во староста
- Поддршка за социјално учество и волонтерство
- Поддршка за негуватели
- Усогласување на работата и грижата
- Солидарност и дијалог
- Премостување на дигиталниот јаз

Промовирање на самостојното живеење

Како што старееме, нашето здравје се влошува. Но, постојат многу нешта со кои може да се забави овој процес, а средината можеме да ја адаптираме за лицата со разни инвалидитети и хендикепи. Активното стареење исто така значи и поголема самостојност додека старееме, при што можеме сами да раководиме со сопствениот живот што е можно подолго време.

- Унапредување на здравството и превентивна здравствена заштита
- Пристапен транспорт по достапни цени
- Средина, добра и услуги кои се адаптирани за постари лица
- Што поголема самостојност при долготрајната грижа
- Прилагодување на технологијата за да се поттикне / охрабри самостоен живот
- Приспособено домување

Заложба за промена

Европската година има за цел да преземе активности и да донесе промени за да можеме да изградиме поинклузивно општество за луѓето од сите возрасти. Оваа промена нема да се случи со некаква наредба. За ова е потребен континуиран заеднички напор, кој бара учество од многумина.

Европската година ќе претставува можност за тебе - како граѓанин, работодавач, претставник - да размислиш како можеш да го промовираш активното стареење и да ја зајакнеш солидарноста меѓу генерациите. Ова е покана да се посветиш на конкретни активности кои ќе придонесат за оставарување на овие цели.

Твојата заложба може да заземе многу облици и секоја заложба е важна. Секој поединец, секој јавен или приватен орган, компанија, друштво или општина, голема или мала, може да одреди и да постигне остварливи цели за да промовира поактивна улога на постарите лица. Од креатори на политики кои спроведуваат закони или сеопфатни акциски програми, до компании кои ќе ги подберат работните простории и работното време...можностите се неисцрпни - исто како што е неисцрпна и потребата за подобрување!

Споделете ги вашите активности со останатите на интернет-страницата на Европската година - и таму добијте инспирација за вашата работа!

Што можеме да направиме?

Физичката и менталната кондиција се најважни за да се искористат можностите на пазарот на трудот и за да се подобри квалитетот на животот. Ова значи превенција од болести и повреди кои се предизвикани од лоши работни услови, како и промовирање здрав животен стил. Со доживотното учење ќе имаме современи вештини сè до крајот на нашите кариери. Работодавачите можат да ги приспособат работните услови, работното време и ангажманите, така што ќе одговараат на потребите на постарите работници. Владите треба да ги ревидираат своите даночни системи и системите на надоместоци за да се осигураат дека работата е исплатлива на секоја возраст.

Неплатената работа на постарите лица, како волонтери во асоцијации и како негуватели мора да биде признаена и поддржана, на пример преку овозможување обука за негувателите како и за оние кои пружаат домашна нега за членови од семејството, при што товарот нема да стане неподнослив и да ги изолира негувателите од остатокот од општеството. Во асоцијациите, помладите лица можат да добијат многу преку искуството, вештините и културното наследство од постарите лица.